

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. april 2013
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2011-7650-0001
Dok.: 751048

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 79 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 79 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144):

”Ministeren bedes kommentere artiklen "Ministerierne er for længe om at give aktindsigt" i Information den 16. april 2013, hvoraf det fremgår, at en opgørelse foretaget af avisen viser, at kun ca. 40 pct. af anmodningerne om aktindsigt færdigbehandles inden for den gældende frist på 10 dage, samt redegøre for, om ministeren finder det realistisk at dette ændrer sig, hvis fristen sættes ned til 7 arbejdsdage.”

Svar:

1. Den omtalte artikel vedrører ministeriers sagsbehandlingstid i forbindelse med behandling af aktindsigtsanmodninger.

Artiklen indeholder en opgørelse over sagsbehandlingstider i 12 ministerier, som er udarbejdet af dagbladet Information. Det anføres på baggrund heraf, at ministerierne er for længe om at give aktindsigt.

2. Justitsministeriet har ikke kendskab til grundlaget for den pågældende opgørelse, og ministeriet kan derfor ikke kommentere denne nærmere.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Justitsministeriet ikke har grundlag for at vurdere sagsbehandlingstiden i konkrete aktindsigtssager, som behandles af andre ministerier.

Hvad angår aktindsigtssager, som henhører under Justitsministeriet, kan det oplyses, at ministeriet prioriterer behandlingen af sådanne sager højt og således altid bestræber sig på at kunne færdiggøre disse sager inden for 10 dage. Konkrete forhold kan imidlertid føre til, at denne frist ikke kan overholdes. Justitsministeriet søger i disse tilfælde naturligvis for at underrette den pågældende herom.

3. Om spørgsmålet om sagsbehandlingstid for aktindsigtsanmodninger kan Justitsministeriet generelt oplyse følgende:

3.1. Af § 16, stk. 1, i den nugældende offentlighedslov fremgår bl.a., at vedkommende myndighed snarest afgør, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at hvis en anmodning om aktindsigt ikke er afslået eller imødekommet inden 10 dage efter, at den er modtaget af vedkommende myndighed, skal myndigheden

underrette ansøgeren om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Ved beregningen af de 10 dage medregnes såvel lørdage som søn- og helligdage.

Af bestemmelsens forarbejder (Folketingstidende 1985-86, Tillæg A, sp. 233) fremgår, at der ikke hermed er fastsat en absolut frist for sagsbehandlings varighed i aktindsigtssager, men bestemmelsen må i sig selv forventes at bidrage til, at behandlingstiden ikke unødigt trækker ud.

Det kan i øvrigt oplyses, at Folketingets Ombudsmand i en udtalelse (Folketingets Ombudsmands Beretning 1990, side 50) har givet udtryk for, at 10-dages fristen ikke er ”nogen absolut frist, men har som forudsætning, at afgørelse om aktindsigt normalt træffes inden 10 dage. Udskydelse af afgørelsen herudover kræver en nærmere begrundelse”.

3.2. I lovforslagets § 36, stk. 2, der med visse ændringer viderefører den gældende lovs § 16, stk. 1 og 2, fastsættes det, at vedkommende myndighed mv. snarest afgør, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvist ikke er muligt. Den, der har anmodet om aktindsigt, skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen samt om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 36, stk. 2, fremgår bl.a., at udtrykket ”undtagelsesvist” ”bygger på en forventning om, at (...) aktindsigtssager, hvor denne frist ikke kan overholdes, i det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder m.v. ikke må være det normale.”

Som det ligeledes fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, kan udsættelse af færdigbehandlingen af en aktindsigtsanmodning ud over fristen på 7 arbejdsdage – foruden de situationer, som udtrykkeligt fremgår af lovteksten – også være begrundet i andre forhold. Som et andet eksempel på, at det kan være berettiget at udsætte færdigbehandlingen, kan nævnes det tilfælde, hvor den pågældende myndighed mv. på grund af tidligere indgivne anmodninger om aktindsigt ikke kan (færdig)behandle den foreliggende anmodning inden for den nævnte frist, selv om anmodningen vedrører et begrænset antal dokumenter. Hvis en myndighed holder lukket

i en sammenhængende periode f.eks. omkring jul og nytår af en sådan længde, at anmodningen om aktindsigt ikke (med rimelighed) kan forventes færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage, vil dette også kunne begrunde, at fristen overskrides.

Der er også i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse nærmere redegjort for, at det forhold, at bestemmelsen fastsætter, at en anmodning om aktindsigt skal afgøres snarest, og (som udgangspunkt) inden 7 arbejdsdage efter, at den er modtaget, medfører, at en anmodning om aktindsigt, der klart har identificeret den sag, anmodningen vedrører, og som vedrører et begrænset antal dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, bør være færdigbehandlet i løbet af 1-2 arbejdsdage.

Det anførte forhold indebærer endvidere, at det skal tilstræbes, at en anmodning om aktindsigt, som omfatter lidt flere dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, færdigbehandles i løbet af 3 til 7 arbejdsdage. Det samme gælder de tilfælde, hvor anmodningen omfatter et mere begrænset antal dokumenter, som giver anledning til en nærmere gennemgang og overvejelser.

I de (særlige) tilfælde, hvor anmodningen f.eks. omfatter et stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen giver anledning til overvejelser af f.eks. juridiske spørgsmål af mere kompliceret karakter – dvs. når der undtagelsesvist foreligger et forhold, der kan begrunde en udsættelse af fristen på 7 arbejdsdage – skal det tilstræbes, at anmodningen om aktindsigt færdigbehandles inden for 14 arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget.

I de (helt særlige) tilfælde, hvor aktindsigtsanmodningen omfatter et meget stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen rejser f.eks. juridiske spørgsmål af ganske kompliceret karakter, skal det tilstræbes, at anmodningen færdigbehandles senest inden for 40 arbejdsdage efter, den er modtaget. Som eksempel herpå kan nævnes det tilfælde, hvor der anmodes om aktindsigt i samtlige sager af en bestemt type, som den pågældende myndighed m.v. i vidt omfang behandler, og som myndigheden m.v. har modtaget i løbet af det seneste år.

Om de forhold, der efter omstændighederne og undtagelsesvist kan begrunde en udsættelse af behandlingen af en anmodning om aktindsigt, kan der i øvrigt henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 36, stk. 2, samt til kapitel 22, pkt. 4.2 (side 798f) i Offentlighedskommissionens betænk-

ning, hvor gældende ret med hensyn til udsættelse af behandlingen af en anmodning om aktindsigt er nærmere beskrevet.

3.3. Det vil være den enkelte myndigheds ansvar at leve op til de forudsætninger om en hurtig behandling af aktindsigtsanmodninger, som følger af lovforslagets bemærkninger, jf. ovenfor.

Det er i den forbindelse Justitsministeriets vurdering, at en kort frist for, hvornår aktindsigtssager som udgangspunkt skal være færdigbehandlet, generelt medvirker til, at aktindsigtssager behandles og afgøres så hurtigt som muligt.

Justitsministeriet finder – i øvrigt ligesom Offentlighedskommissionen – på den anførte baggrund, at den foreslåede ordning, hvorefter der på den ene side er egentlige sagsbehandlingsfrister og på den anden side dog er undtagelser, således at der tages højde for bl.a. de mere komplicerede aktindsigtssager, bør opretholdes. Som anført ovenfor under pkt. 3.2 bygger den foreslåede bestemmelse i § 36, stk. 2, som i høj grad viderefører den gældende lovs § 16, stk. 1 og 2, på denne afvejning.